Uitvoering schoolplan Van Maerlantlyceum 2021-2023

als onderdeel van Nationaal Programma Onderwijs

Eindhoven, 14 juli 2021

Inhoud

0. Samenvatting vanuit leerlingperspectief 2
Schooljaar 2021-2022 2
a. Dagindeling 2
b. Rooster 2
1. Inleiding 3
2. Een leerling met een Van Maerlantdiploma 3
3. Uitgangspunten 4
4. Onze ambities 4
4.1 Maatwerk 4
4.2 Leercultuur 5
4.3 Relatie met de omgeving 5
5. Onze leerlingen 5
5.1 Herkomst leerlingen 5
5.2 Instroom 6
5.3 Doorstroom 6
5.4 Uitstroom 6
6. Ons onderwijs 7
5.1 Ons onderwijsaanbod 7
5.2 Ons pedagogisch en didactisch klimaat 8
5.3 Zicht op ontwikkeling en begeleiding 9
7. Ons personeel 10
7.1 Opleiden en ontwikkelen 10
7.2 Onderzoeken 10
7.3 Onze ondersteuners 11
8. Organisatie 11

9. Totstandkoming schoolprogramma en planning 12
10. Kwaliteit 13
11. Communicatie 13
12. Begroting en verantwoording 14
13. Het Van Maerlantlyceum in de toekomst 14
14. Trendbreuken en risico's 14
15. Bronnen 15
Bijlage 1 Begroting 15
Bijlage 2 Plan van aanpak implementatie formatief evalueren 2021-2022 15
Bijlage 3 Overzicht interventies OCW 20

0. Samenvatting vanuit leerlingperspectief

Schooljaar 2021-2022

a. Dagindeling

8.30-9.15	eerste les
9.15-10.00	tweede les
10.00-10.45	derde les
10.45-11.05	pauze
11.05-11.50	vierde les
11.50-12.35	vijfde les
12.35-13.05	pauze
13.05-13.50	zesde les
13.50-14.35	zevende les
14.35-15.20	achtste les
15.20-16.05	negende les

b. Rooster

- Reguliere lessen zoveel mogelijk tot en met zevende lesuur
- Achtste en negende lesuur, vanaf begin schooljaar:
    - Practica
    - Workshops plannen en organiseren en mindfulness
    - Extra lessen wiskunde en Nederlands
    - Individuele begeleiding
- Achtste en negende lesuur vanaf herfstvakantie: ook inhaallessen andere vakken
- Achtste en negende lesuur vanaf kerst: ook ander aanbod (cultuur, relatie met omgeving etc.)

1. Inleiding

In maart 2020 is het schoolplan Van Maerlantlyceum 2020-2024 goedgekeurd. De afgelopen anderhalf jaar is met vereende krachten gewerkt aan de uitvoering van dit plan en de daarin opgenomen doelstellingen voor de jaren 2021-2022. In dezelfde periode diende zich de coronapandemie aan die een grote impact heeft gehad op de uitvoering van het onderwijs, op leerresultaten en op het leerproces. Zowel leerlingen als personeel hebben daarvan voor- en nadeel ondervonden.

In de media overheerst de aandacht voor ontstane leerachterstanden. Op basis daarvan heeft de minister middelen beschikbaar gesteld voor het herstel daarvan. Het programma draagt de naam Nationaal Programma Onderwijs. Scholen zijn gevraagd om binnen dit kader hun eigen programma op te stellen.

Op het Van Maerlantlyceum kiezen we ervoor een programma op te stellen dat past binnen de kaders van het bestaande schoolplan en dat recht doet aan de reeds verworven ontwikkelingen. Tegelijkertijd nemen we maatregelen die de basis versterken op die onderdelen waar die in de coronaperiode averij zijn opgelopen.

In het schoolplan hebben we voor twee jaar doelstellingen geformuleerd om echt werk te maken van de ambities, en wel: maatwerk, leercultuur en relatie met de omgeving. We nemen de situatie nu als aanleiding die doelstellingen te evalueren en vervolgens nieuwe doelstellingen op te stellen voor de resterende twee jaar dat het schoolplan loopt.

De indeling van dit schoolprogramma volgt de indeling van het schoolplan. De hoofdstukken en paragrafen zijn opgenomen die een hernieuwde of verrijkte invulling krijgen ten opzichte van het oorspronkelijke schoolplan.

Noot: Alle genoemde functieprofielen duiden een gemiddelde salarislast aan ten behoeve van de begroting.

2. Een leerling met een Van Maerlantdiploma

Een leerling met een Van Maerlantdiploma:

- heeft vakinhoudelijke kennis en vaardigheden
- heeft zelfvertrouwen en verantwoordelijkheidsgevoel
- is positief-kritisch en onderzoekend
- zoekt naar creatieve oplossingen
- staat open voor de wereld om zich heen

In dit profiel zit naast een cognitieve ontwikkeling, ook een persoonlijke ontwikkeling en sociale ontwikkeling vervat met daarbij behorende gedragscomponenten. Dit profiel blijft de basis voor ons onderwijskundige handelen op het Van Maerlantlyceum.

Tijdens de coronaperiode hebben we gezien dat de veranderde context niet alleen invloed had op de cognitieve ontwikkeling, maar ook op de persoonlijke en sociale ontwikkeling. In het programma

voor de komende twee jaar wordt dan ook aandacht gegeven aan dit profiel en gekeken welke interventies gedrag zoals boven omschreven prikkelen en stimuleren.

3. Uitgangspunten

De uitgangspunten voor dit schoolprogramma zijn (dan ook) de volgende.

- We gaan uit van vertrouwen.
- We kiezen voor een (langdurige) onderzoeksmatige aanpak.
- We handelen in lijn met ons schoolplan en de daarvan afgeleide beleidsafspraken.
- We handelen in lijn met onze visie op leren zoals verwoord in onze missie en visie.
- Alle interventies zijn ook gericht op versterking van eigen verantwoordelijkheid en pro-actief handelen, zowel voor leerlingen als voor personeel.
- We handelen in lijn met onze kwaliteitscultuur.
- We volgen het stappenplan van OCW waar mogelijk.

4. Onze ambities

In dit hoofdstuk zijn de doelstellingen per ambitie voor de volgende twee jaar geformuleerd. Deze doelstellingen vormen een vervolg op de doelstellingen 2020-2022, zoals te vinden in het schoolplan, hoofdstuk 3 en zijn geformuleerd tijdens het gesprek met leerlingen, docenten en externen. Deze doelstellingen zijn uitgewerkt in onderstaande paragrafen.

4.1 Maatwerk

Docenten verzorgen onderwijs op basis van onderbouwde keuzes over leerinhoud, werkvormen, locatie, waarin

- **leerlingen keuzes kunnen maken (tempo, niveau, interesse)**
- **leerlingen en docent door inzet van formatief evalueren zicht hebben op de voortgang**

We zien dat

- Leerlingen de leerdoelen realiseren via verschillende leerroutes.
- Docenten (verschillende) vormen van formatief evalueren toepassen.
- Docenten hun leerlingen uitdagen tot actief leren.

Er is een vast ochtendprogramma, in de middag is er ruimte voor herhaling, ondersteuning en verrijking.

We zien dat

- Het VML een 45-minuten rooster hanteert.
- Docenten de variabele (VML-)uren ondersteunend en inspirerend inrichten
- Er voor alle leerlingen een passend aanbod is in de variabele tijd.
- We zien havo- en vwo-leerlingen vakken volgen op de vervolgopleiding.

Docenten/mentoren realiseren begeleiding op maat, gericht op persoonsvorming en sociaal-emotionele ontwikkeling.
We zien dat:

- De mentor met de leerling afstemt hoe deze het beste leert en wat er nodig is om deze leerling te ondersteunen
- De docenten zich verder professionaliseren in het mentoraat en formatief evalueren.

4.2 Leercultuur

Medewerkers en leerlingen blijven samen leren en onderzoeken om het beste uit zichzelf en de ander te halen.
We zien dat

- Medewerkers ideeën en ervaringen delen met elkaar en er worden proeftuintjes opgezet om het leren op alle niveaus te stimuleren.
- Alle medewerkers bij elkaar op visitatie gaan er collegiale en intervisiegroepen regelmatig bij elkaar komen om samen leren meer vorm te geven.
- Docenten meer persoonlijk en intensief contact hebben met de leerlingen

Leerlingen dragen meer verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces.
We zien dat

- De lessen als zinvol worden ervaren door de leerling.
- Leerlingen een vaardigheidsdocument aanleggen in de vorm van een portfolio en dit wordt opgenomen in magister.
- Leerlingen weloverwogen keuzes maken in de middag.

4.3 Relatie met de omgeving

Alle docenten maken de inhoud van hun onderwijs betekenisvol in verbinding met de omgeving.
We zien dat

- Docenten hun vakinhoud verbinden met de context buiten de school.
- Docenten duidelijk maken wat leerlingen met de lesstof kunnen in hun toekomst. Hiertoe organiseren zij themadagen met organisaties uit de omgeving en organiseren zij meeloopdagen.
- Docenten leerlingen inspireren om via opdrachten, stages en onderzoek samen te werken met organisaties & bedrijven in de omgeving.

Leerlingen doorlopen een maatschappelijke of beroepsgeoriënteerde stage of project
We zien dat

- Alle leerlingen aan het einde van hun schoolcarrière een stage of project (beroeps- of studiegeoriënteerd) hebben gelopen/uitgevoerd.
- Het Van Maerlantlyceum samen met de leerlingen actief op zoek gaat naar samenwerkingen.

5. Onze leerlingen

5.1 Herkomst leerlingen

Omdat steeds meer leerlingen met een anderstalige achtergrond onze school kiezen, hebben we besloten tot de aanstelling van een NT2-docent. Doel is de taalachterstand op tijd in te halen.

waarom	Wat	wie	omvang	cat. NPO
groei lln met anderstalige achtergrond	Onderwijs NT2 (ontwikkeling, uitvoering en professionalisering docenten)	docent NT2	0,4 fte, schaal 10	B

5.2 Instroom

De h4-instroom heeft overwegend te weinig wiskundige basis. Voor deze groep wordt een aparte wiskunde bijscholing opgezet.

waarom	Wat	Wie	omvang	cat. NPO
deficiëntie wiskunde bij h4-instroom	uitbreiding wiskunde programma	sectie wiskunde (vml-uur)	H4: 5 x 25 uur LC	A/B

De v5-instroom kent een aantal deficiënties, waaronder het toevoegen van een taal aan het vakkenpakket en het versterken van wiskunde. Ook zien we vaak problemen opduiken bij de bèta-vakken en is er een motivatieproblematiek.

waarom	Wat	Wie	omvang	cat. NPO
deficiënties bij v5-instroom	Ruimte om deze leerlingen meer te begeleiden	Wiskunde, taal, bèta, decaan	p.m.	A/B

5.3 Doorstroom

Voor de doorstroom 2021-2022 zijn de volgende maatregelen genomen

waarom	Wat	wie	omvang	cat. NPO
extra kans bieden aan lln voor wie het coronajaar een te groot negatief effect had	doubleren tweede klas (max. 40 lln) met extra mentoraat en studiebegeleiding	afdeling/mentoren tweede klas	Mentoren: 220 uur LB Studiebegeleiding: (in aanvraag bij SB)	B/E
aangepast programma h3 na profielkeuze (na positieve evaluatie);pilotverlengen, evt. Ook v3?	verkorte lessentabel na profielkeuze met extra ondersteuning in profielvakken	afdeling/mentoren /studenten tweede klas	Extra ondersteuning door studenten: Factuurbedrag Jacqueline	B

5.4 Uitstroom

De eindexamenklassen in het schooljaar 2021-2022 hebben een deel van hun schoolexamen tijdens het coronajaar afgelegd. Het lesrooster was 40 minuten. Voor dit cohort waren geen extra lessen in de middag tijdens de sluiting van de school. Voor dit cohort is extra aandacht nodig en wel als volgt.

waarom	Wat	wie	omvang	cat. NPO
voorbereidend PTA deels	- Diagnostiek (quick scan) - extra lessen	Examendocenten en anderen	p.m.	A

tijdens corona afgelegd	- examentraining			

6. Ons onderwijs

5.1 Ons onderwijsaanbod

Uit de gesprekken met leerlingen en personeel komt een aantal belangrijke zaken naar voren dat van invloed is op het onderwijsaanbod, zowel inhoudelijk als roostertechnisch. De voorkeur gaat uit naar kortere lessen en meer keuze aanbod in de middag. De reden is dat de effectiviteit van de lessen groter wordt en dat daarmee meer differentiatie mogelijk is in de middag. Daarnaast geven leerlingen aan zich meer te willen ontwikkelen richting meer zelfstandigheid en zelfredzaamheid en tegelijkertijd nu nog een stok achter de deur nodig te hebben.

Het lesrooster vanaf 2021-2022 bestaat uit een 45-minutenrooster. In de middag komt er een band voor een gedifferentieerd aanbod op het gebied van cognitieve, sociale en executieve vaardigheden. Het lesrooster zelf zal worden uitgebreid met een extra uur rekenen voor de havo-brugklas en met meer aandacht voor lezen voor de hele school.

De planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod 2021-2022 zien er samengevat als volgt uit. Uitwerking op onderdelen volgt verderop in dit hoofdstuk.

waarom	**Wat**	**wie**	**Omvang**	**cat. NPO**
Staat van het onderwijs	45-minutenrooster, incl. *extra uur rekenen (havo-brugklas) en meer aandacht voor lezen in de les (wordt nog uitgewerkt) en elke leerling krijgt een boek.*	Rekenen: sectie wiskunde Lezen: wordt nog uitgewerkt	- 100 uur LB - 40 klassen x 25 uur = 1000 uur LC -25 euro x 1100 lln = 27.500 euro - leescoördinator: 25 uur LD	A
differentiatie en verdieping (deels inhalen)	practica in de middag	TOA's/beta-secties	p.m.	A/B
achterstand executieve vaardigheden	workshop plannen/organiseren	extern	2x per week een dagdeel, 2 groepen, OB en BB, max 12 per groep. (in aanvraag bij SB)	D

evt. cognitieve achterstanden	diagnostiek per vak/leerjaar (Cito) en planvorming extra lessen	vakinhoudelijke docenten (mb.v. Cito?)	p.m.	A
executieve vaardigheden	voorbereiding 'verlengde schooldag'	Projectleider NPO	0,5 fte LD	D
sociale vaardigheden	voorbereiding extra-curriculaire activiteiten	sectie kunsten, l.o., beta-TOA's	100 uur LC	C
sociale vaardigheden	voorbereiding Brainport	Brainportcoördinator/CoE	BP: 100 uur LD CoE: 100 uur LB	D
sociale vaardigheden en persoonsvorming	planvorming burgerschapsonderwijs	Burgerschapscoördinator	25 uur LB	D
differentiatie en evt. achterstanden	begeleiding plannen van aanpak	vakinhoudelijke docenten/leerlingcoaches	2 uur per PvA, 10% van de lln, dus 200 uur LB	B
executieve vaardigheden	workshop digitale vaardigheden	docenten/externen	2 groepen nog te onduidelijk	D

5.2 Ons pedagogisch en didactisch klimaat

Vier aspecten zijn belangrijk in de verdere ontwikkeling van ons pedagogisch en didactisch klimaat.

We zien dat leerlingen de discipline om te leren wat zijn kwijtgeraakt. De structuur is vervaagd voor degenen die dat nodig hebben. We zien ook dat er leerlingen zijn die juist veel meer vrijheid nodig hebben. We hechten eraan leerlingen te laten groeien in zelfstandigheid en zelfredzaamheid en een studieklimaat te bieden waarin studeren, ontdekken, en onderzoeken gewoon zijn.

Pedagogisch-didactisch zien we een groeiend besef van formatief evalueren, en ook dat daarop nog veel ontwikkeling nodig is, zowel in bewustwording als in uitvoering.

De enorme didactische ontwikkeling die is ingezet met het online onderwijs wordt voortgezet in twee experimenten. In de twee multifunctionele ruimtes gaan duo's van docenten experimenteren op het gebied van differentiatie. Ze zullen daarbij gebruik maken van digitale middelen waar zinvol en differentiëren op verschillende vlakken: vakoverstijgend, leerjaaroverstijgend, klasoverstijgend, en opleidingsoverstijgend. Voor deze experimenten worden de twee multifunctionele ruimtes opnieuw ingericht, rekening houdend met de plannen voor de vernieuwbouw.

Volgend schooljaar gaan we dan ook de volgende aspecten versterken.

waarom	**Wat**	**Wie**	**omvang**	**cat. NPO**
kwaliteit van formatief evalueren moet omhoog	toetsing: verder ontwikkeling formatief evalueren (zie bijlage 2)	iedereen o.l.v. deskundige	coördinatie: 50 uur LD Uitvoering: 960 uur LC	G

ondersteuning formatief evalueren	invoering magister.me	iedereen o.l.v. deskundige	p.m.	F/G
differentiatie vanaf coronatijd doorzetten	differentiatie: experimenten in multifunctionele ruimtes	duo's van vakdocenten	32 lesuren x 50 = 1600 uur LC	H
leerdiscipline bevorderen	studieklimaat: verlengde schooldag	iedereen (min. 2x per week), voorbereiding tot de herfstvakantie	60 x 25 uur =1500 uur LC	C

5.3 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Om het zicht op ontwikkeling en begeleiding te versterken, gebaseerd op de ondersteuningsvraag in 2021, gaan we de volgende interventies doen.

waarom	**Wat**	**Wie**	**omvang**	**cat. NPO**
invoering elo/magister.me	volgen ontwikkeling leerlingen	iedereen o.l.v. deskundige		G
toename ondersteuningsbehoefte	leerlingcoaching extra leerlingbegeleiding begeleiding plannen van aanpak	leerlingcoaches	0,3 fte LB	E
mentoraat	meer inzet mentoren	mentoren brugklas	Extra inzet: 175 uur	C
leesbevordering	versterking ondersteuning dyslecten	remedial teacher	0,2 fte LB	A
stressvermindering/sofistische training	workshop mindfulness	extern	12 bijeenkomsten, voor vwo bovenbouw (max 2 groepen, max 12 per groep) Factuur	C

7. Ons personeel

In de afgelopen maanden is het nieuwe personeelsbeleidsplan tot stand gekomen. In dit personeelsbeleidsplan zijn de ambities vertaald naar doelstellingen. In relatie tot het Nationaal Programma Onderwijs gaan we extra inzetten op de volgende onderdelen.

7.1 Opleiden en ontwikkelen

waarom	**wat**	**Wie**	**duur en omvang**	**cat. NPO**
formatief evalueren heeft hogere kwaliteit van uitvoering nodig	Scholing en intervisie formatief evalueren (zie bijlage 2) en gebruik van magister.me	iedereen o.l.v. deskundige	p.m.	G
doorontwikkeling van differentiatie met gebruik van digitale middelen	Scholing en intervisie met name bij de twee experimenten	duo's van docenten	p.m.	G/H
schoolontwikkeling afstemmen op behoeftes	Scholing en intervisie van sectieleiders	alle sectieleiders	3 groepen van 7, 5 intervisie= 210 uur LD	G
persoonlijk leiderschap versterken (professionalisering van de organisatie, scholing mentoraat, wpd, Engels)	scholing persoonlijk leiderschap	iedereen	2 groepen, factuurbedrag	G

7.2 Onderzoeken

De focus van de onderzoeksagenda ligt op de thema's van ontwikkeling voor de komende twee schooljaren.

waarom	**wat**	**wie**	**duur en omvang**	**cat. NPO**
We hebben inzicht nodig in de effecten van formatief evalueren op onderwijskundig gedrag om het onderwijsproces te kunnen optimaliseren.	onderzoek naar formatief evalueren in de lespraktijk	onderzoeksdocenten en studenten AOS	p.m.	H
We hebben inzicht nodig in de effecten van differentiatie, m.n. effectmeting van beide	Effectmeting onderwijsexperimenten multifunctionele ruimtes	duo's van docenten	p.m.	H

onderwijskundige experimenten.				

7.3 Onze ondersteuners

Omdat de aanpassingen in het onderwijs, met name meer differentiatie en maatwerk en meer keuzevrijheid voor leerlingen, strakheid eisen in de onderwijsorganisatie, wordt ook ingezet op de professionalisering van de ondersteuning en wel op de volgende wijze.

waarom	**Wat**	**Wie**	**omvang**	**cat. NPO**
Administratieve processen moeten worden vernieuwd en onderlinge afstemming verbeterd	extra aansturing, coördinatie en uitvoering op hoger niveau	hoofd administratie	1,0 fte, schaal 7	G
Logistieke processen moeten worden vernieuwd en onderlinge afstemming verbeterd	extra aansturing, coördinatie en uitvoering op hoger niveau	hoofd planning & organisatie	0,6 fte, schaal 9	G
Strategische personeelsplanning ontbreekt op dit moment en moet worden toegevoegd.	extra aansturing, coördinatie en uitvoering op hoger niveau	beleidsmedewerker P&O	0,5 fte, schaal 10	G

Met de beschikbaarheid van een nieuwe subsidie 'Extra hulp in de klas' is het mogelijk opnieuw externe surveillanten in te huren en daarmee ontwikkeltijd vrij te spelen.

8. Organisatie

Voor de uitvoering van dit schoolprogramma zijn de volgende taken vrijgemaakt.

Projectleider NPO/schoolprogramma

waarom	**Wat**	**Wie**	**omvang**	**cat. NPO**
Coördinatie uitvoering NPO-programma	Aansturing en coördinatie	NPO-coördinator	0,5 fte, schaal 12	G

De projectleider zorgt ervoor dat het programma, zoals opgesteld, wordt uitgevoerd. Hij/zij bewaakt de planning en de financiën. Hij/zij heeft nauw contact met hoofd administratie, hoofd planning en organisatie, medewerker financiën, communicatie, onderzoek en kwaliteit zodat het onderwijsproces optimaal wordt gefaciliteerd. Waar vernieuwing van applicaties en koppelingen nodig zijn, zet hij/zij dat traject in gang en brengt tot een goed eind. De projectleider stemt nauw af met de schoolleiding en de regiegroep en rapporteert aan de directie. De projectleider kan op onderdelen kleine werkgroepen formeren, zoals bij de verlengde schooldag. Het instellen van de werkgroepen gebeurt in afstemming met de directie.

De regiegroep NPO

waarom	**Wat**	**Wie**	**omvang**	**cat. NPO**
Uitvoering innovatieonderdeel NPO-programma	coördinatie	Onderwijsteam/regiegroep	4x20 uur, LD	G

De regiegroep NPO is nauw betrokken bij de totstandkoming van het schoolprogramma. De regiegroep blijft betrokken bij de uitvoering van dit traject en vormt een klankbordgroep voor de schoolleiding en de projectleider NPO. De regiegroep/onderwijsteam kan op onderdelen een uitvoerende of monitorende taak op zich nemen, bij voorbeeld bij onderwijskundige experimenten, zoals die in de functionele ruimtes.

9. Totstandkoming schoolprogramma en planning

Voor de totstandkoming van dit schoolprogramma is gekozen voor een breed opgezet proces. Alle betrokkenen van het schoolplan zijn opnieuw bevraagd. Het ging hierom een evaluatie van het bestaande schoolplan na twee jaar, de leereffecten van de coronaperiode en het maken van plannen voor de komende twee jaar. Samengevat, ziet dat proces er als volgt uit.

Totstandkoming schoolprogramma 2021-2022

Wat	Wie	Wanneer (2021)
Schoolscan leerlingen/ouders	Kwaliteitsmedewerker	april
Eerste verkenning schoolleiding	Schoolleiding	april
Eerste verkenning onderwijsteam	Onderwijsteam	april
Tweede verkenning schoolleiding	Schoolleiding	half mei
Herhaling Schoolscan leerlingen/ouders	Directie	half mei
Eerste verkenning medezeggenschapsraad	directie/mr	half mei
Docentenscan	Kwaliteitsmedewerker	eind mei
Brainstorm teams	Schoolleiding	eind mei
Gesprek met leerlingen	regiegroep schoolplan	half juni
Gesprek met personeel	regiegroep schoolplan	eind juni
Gesprek met externen	regiegroep schoolplan	begin juli
Opstellen onderwijsprogramma	Schoolleiding/regiegroep	half juli
Besluitvorming	Directie	half juli
Bespreking voorgenomen besluit	mr	eind juli

Vervolgproces op hoofdlijnen

Wat	Wie	Wanneer (2021)
Begeleiding individuele leerlingen	Mentoren	Vanaf start schooljaar
Uitvoering schoolprogramma	Projectleider NPO	2021-2022
Voorbereiding middagprogramma vanaf herfstvakantie	Docenten/ondersteuning	Vanaf start schooljaar
Start middagprogramma vanaf herfstvakantie	Docenten/ondersteuning	Vanaf herfstvakantie
Evaluatie en vervolgonderzoek	Projectleider NPO	December 2021
Analyse vervolgonderzoek	Kwaliteitsmedewerker/dataspecialist	Januari 2022
Opstellen plan van aanpak 2022-2023	Projectleider NPO/schoolleiding/regiegroep	februari 2022
Besluitvorming plan 2022-2023	Schoolleiding/mr	Maart 2022
Opstellen planning tweede jaar NPO	Projectleider NPO	April 2022

10. Kwaliteit

De aanpak van de NPO is onderzoeksmatig van karakter. De plannen zijn gebaseerd op een schoolscan die naast een cijfermatige analyse ook bestaat uit een leerlingenenquête en een docentenenquête. Beide zijn afgenomen in het voorjaar en vormen de start voor een longitudinaal onderzoek naar de effecten van de hier gekozen interventies. Dit onderzoek wordt binnen heel OMO afgenomen zodat naast schoolspecifieke resultaten ook een benchmark mogelijk is. Naast het onderzoek zullen we ook inzetten op kort-cyclische evaluaties en kort-cyclische verbeteringen van het onderwijs.

waarom	**Wat**	**Wie**	**omvang**	**cat. NPO**
Longitudinaal onderzoek voor evidence based onderwijs om gefundeerde keuzes te kunnen maken.	Ontwerp en uitvoering onderzoek, data-analyse en toegepast onderzoek	kwaliteitsmedewerker onderzoeksdocenten o.l.v. onderzoekscoördinator evt. met externe data-specialist in nauwe samenwerking met universiteit	100 uur (km) 130 uur (oc) 100 uur? (od) 300 uur (leeratelier)	H
betrokkenheid bij onderwijs en keuzes te kunnen vergroten.	Kort-cyclische evaluaties	kwaliteitsmedewerker		H

11. Communicatie

Het schoolprogramma wordt visueel verwerkt in een poster in lijn met de wijze waarop dat voor het schoolplan is gedaan. Deze poster wordt digitaal verspreid en fysiek zichtbaar in de school

opgehangen. Over de uitvoering van het schoolprogramma wordt regelmatig gecommuniceerd intern aan personeelsleden, leerlingen en ouders en extern via de reguliere kanalen.

12. Begroting en verantwoording

In bijlage 1 is de begroting opgenomen. Deze is uitgewerkt voor schooljaar 2021-2022. De planvorming en uitvoering van het schoolprogramma is een iteratief proces. Dat betekent dat de onderwijsontwikkeling en schoolontwikkeling regelmatig wordt gevolgd en gaandeweg leidt tot aanpassing van de plannen (zie ook 9.)

13. Het Van Maerlantlyceum in de toekomst

In het hier gepresenteerde plan is met name ingezoomd op de richting en ambities zoals verwoord binnen het schoolplan. Voor de toekomst van de school beschouwen we daarnaast een breder perspectief. Eerder is er al een inventarisatie gemaakt van mogelijke strategische samenwerking met andere scholen (als het gaat om bedrijfsvoering) of uitbreiding van de school met een andere opleidingslicentie of een andere doelgroep, zoals een middenschool. Deze mogelijke richtingen worden op dit moment uitgewerkt en zullen in een later stadium uitwerking krijgen binnen het schoolprogramma. Realisatie van een dergelijke uitbreiding is mogelijk binnen de bestaande gebouwen (voor en na de vernieuwbouw).

14. Trendbreuken en risico's

De in dit programma opgenomen doelen en plannen zijn ambitieus. De ambitieuze aanpak de afgelopen twee jaar heeft geleid tot mooie prijzen voor leerlingen (met voor de derde keer een KNAW Onderwijsprijs voor een profielwerkstuk) en veel waardering voor de aanpak tijdens de coronatijd. Ook is de tevredenheid toegenomen, zijn de resultaten op orde en zelfs buitengewoon en neemt het aantal basisschoolkiezers toe. Er is echter ook een aantal factoren dat een negatief effect kan hebben op dit schoolprogramma, met name de huisvesting.

Omdat het nog altijd onduidelijk is of er op tijd tijdelijke huisvesting voor het Van Maerlantlyceum beschikbaar is, staat de realisatie van het vernieuwbouwtraject onder grote druk. De gevolgen van deze onzekerheid heeft zijn weerslag om het aantal basisschoolkiezers de komende jaren, op het vertrouwen in de school als het gaat om huisvesting. Vertraging leidt daarnaast tot extra kosten in het onderhoud van het bestaande pand, in toename van de bouwkosten en daarmee de mogelijkheid tot realisatie van de plannen en in het ergste geval wederom aanpassing van de plannen met alle kosten en gevolgen van dien. Bovendien is inmiddels duidelijk dat andere concurrende scholen in Eindhoven wel kunnen bouwen en op korte termijn nieuwbouw hebben. Dat heeft ook effect op de instroom bij onze school. Wanneer er niet spoedig helderheid is, staat het voortbestaan van de school onder druk, de kwaliteit van onderwijs die we leveren ten spijt. Datzelfde geldt voor de aanstaande aanbesteding van de digitale leeromgeving. We zetten als school bewust in op Magister.me, zodat ons didactisch en pedagogisch proces, met name gericht op formatief evalueren, optimaal wordt ondersteund door ICT. Magister.me biedt voor ons die mogelijkheid, met de toekomst van data analytics in het vizier. Mocht de aanbesteding voor ons ongunstig uitpakken, dan staat de ontwikkeling van ons onderwijs onder druk.

15. Bronnen

- Schoolplan Van Maerlantlyceum 2020-2024
- Lijst interventies OCW, d.d. https://www.nponderwijs.nl/po-en-vo/menukaart/interventies-kiezen , d.d. 30 juni 2021
- Staat van het onderwijs, Inspectie Onderwijs, 2021
- Schoolscan 2021
    - Onderzoeksdata leerlingen
    - Onderzoeksdata ouders
    - Inventarisatie achterstanden

Bijlage 1 Begroting

Aparte bijlage

Bijlage 2 Plan van aanpak implementatie formatief evalueren 2021-2022

Jaarplanning & Activiteiten tot stand komen handboek

Elke maand een dinsdagmiddag in het kader van formatief evalueren. Dat komt neer op 8 bijeenkomsten. Verschillende onderdelen van formatief evalueren komen voorbij en verschillende activiteiten die input leveren voor het handboek. Samenstelling in verschillende groepen.

Wat	**Toelichting**	**Wie**
Inleiding, doelstellingen en planning Wat is formatief evalueren en **waarom**?	Introductie over de plannen voor schooljaar 2021-2022. Toelichting op de plannen: wie, wat, wanneer, hoe en waarom!	Gezamenlijk
Succescriteria voor het handboek	Opstellen van succescriteria voor het handboek. Wanneer is het handboek een succes? Wat moet er allemaal instaan en wat juist niet? Voor wie is het handboek geschreven (voor docenten of ook voor leerlingen, of juist alleen voor leerlingen)? Dit wordt de uitgangspositie voor het schrijven van het handboek.	Per team / sectie
Model van formatief evalueren op het Van Maerlant en een gemeenschappelijke taal	Er zijn verschillende modellen van formatief evalueren. Welke gaan we op het Van Maerlant gebruiken (of een combinatie) en welke gemeenschappelijke taal gebruiken we? Hebben we het bijvoorbeeld over formatief toetsen, evalueren of ondertussen handelen? Is het nu reflecteren of evalueren?	Per team / sectie

Afbreukrisico-analyse	Een deel van het handboek is nu beschreven. Wat formatief evalueren is en welke terminologie we daarbij gebruiken ligt vast. Ook zijn de succescriteria opgenomen in het handboek. Nog steeds kan er een hele hoop misgaan. Wat kan er allemaal mis gaan en hoe erg is dat? Een afbreukrisico-analyse geeft hier zicht op en kan door de schrijvers gebruikt worden om met alternatieven rekening te houden.	Per team / sectie
Informatief over feedback & Good-practices	Presentatie van Dominique Sluijsmans over feedback Workshops/presentaties van collega's die hun good-practices willen delen	Gezamenlijk Op inschrijving in groepen
Zelf aan de slag in PLG's of met LessonStudy (deel 1)	Een PLG (Professionele LeerOmgeving) is een groep van 4-6 collega's die met eenzelfde vraagstuk aan de slag willen. De uitvoering daarvan wordt ook wel 'LessonStudy' genoemd. Zij geven een beschrijving van het vraagstuk, gaan op zoek naar oplossingen, werken één of meerdere oplossingen uit en voeren deze uit. Tijdens de uitvoering vinden er lesbezoeken plaats (waarbij er naar het gedrag van **de leerling** wordt gekeken) en wordt het plan geëvalueerd, bijgeschaafd en nog eens uitgevoerd. Het doel van het plan is om een oplossing te vinden voor de leerling. Vandaar dat bij de lesbezoeken op het leerlinggedrag gelet wordt.	In groepen van 4 – 6 collega's
Zelf aan de slag in PLG's of met LessonStudy (deel 2)	Evalueren van het werken in PLG's / met LessonStudy.	In groepen van 4 – 6 collega's
Presentatie handboek en feedback	Het handboek is nu in grote lijnen af. Tijd voor een kritische blik van collega's. Voldoet het handboek aan de succescriteria? En heeft de workshop over feedback van Dominique Sluijsmans iets opgeleverd? Bring it on!	Gezamenlijk

Jaarplanning & Invulling evaluatiemomenten leerproces leerlingen

Formatief evalueren gaat over meer dan alleen de vakinhoud. Ook het leren leren, plannen, studievaardigheden, leren evalueren en inzicht krijgen op het eigen leerproces zijn onderdelen van formatief evalueren. In het overzicht hieronder staan een aantal evaluatiemomenten van het leerproces van leerlingen gedurende een schooljaar op een rijtje.

Wanneer	**Wat**	**Doel**	**Opmerkingen**
Begin van het schooljaar	Startgesprekken	*Kennismaking ouders, leerling en mentor *Vorig schooljaar evalueren	

		*Doelen formuleren periode 1	
Gedurende periode 1	Mentorgesprek over voortgang met leerling	*Leerling monitoren *Tussenevaluatie doelen periode 1 *Aanscherpen of aanpassen van de doelen	Geen zicht op of dit bij elke mentor gebeurt. Opnemen in handboek, zodat dit schoolbreed gedragen wordt
Gedurende periode 1	Portfolio vullen door de leerling	*Leerling heeft de mogelijkheid om per vak en per doel te laten zien wat goed gaat	Nieuw idee Bespreken of het een goed idee is en wat de praktische uitvoering hiervan wordt
Na PWW 1	Foutenanalyse van leerlingen op hun summatieve toetsen	*Leerling krijgt zicht op wat er goed ging tijdens de toets en wat er mis is gegaan *Leerling krijgt zicht op welke soort fouten hij/zij maakt *Leerling krijgt de mogelijkheid om in periode 2 aan deze fouten te werken	Geen zicht op of dit bij elke docent gebeurt. Opnemen in handboek, zodat dit schoolbreed gedragen wordt. Format voor foutenanalyse bijvoegen (herkenbaar voor leerlingen, direct toepasbaar voor docenten)
	Voortgangsgesprekken met ouders en leerling	*Vorige periode evalueren *Doelen formuleren periode 2	Schooljaar 2020-2021 in periode 2 mee gestart en geëvalueerd onder mentoren. Evaluatie bespreken met schoolleiding en aanpassingen maken.
	Leerlingenbesprekingen met docententeam	*Voortgang van de leerlingen bespreken *Bespreken welke doelen de leerling voor periode 2 heeft gesteld *Mentor vraagt hulp van (specifieke) vakdocenten voor de begeleiding van leerlingen bij doelen	Idee: Leerlingbespreking.nl Efficiënt, effectief en voortgangsgesprek en leerlingbespreking in 1 Leerling evalueert en stelt doelen, docenten helpen
	Oudergesprekken met vakdocent, ouder en leerling	*Specifiek gericht op doelen/vragen die uit de voortgangsgesprekken en de leerlingbespreking komt *Bespreken van bijvoorbeeld een plan van aanpak	Door een andere indeling van de leerlingbespreking en de (invoering van de) voortgangsgesprekken krijgt het ouderspreekuur ook een ander doel / andere rol.

Gedurende periode 2	Mentorgesprek over voortgang met leerling	*Leerling monitoren *Tussenevaluatie doelen periode 2 *Aanscherpen of aanpassen van de doelen	(zie hierboven)
Gedurende periode 2	Portfolio vullen door de leerling	*Leerling heeft de mogelijkheid om per vak en per doel te laten zien wat goed gaat	(zie hierboven)
Na PWW 2	Foutenanalyse van leerlingen op hun summatieve toetsen	(zie hierboven)	(zie hierboven)
	Voortgangsgesprekken met ouders en leerling	*Vorige periode evalueren *Doelen formuleren periode 3	(zie hierboven)
	Leerlingenbesprekingen met docententeam	(zie hierboven)	(zie hierboven)
	Oudergesprekken met vakdocent, ouder en leerling	(zie hierboven)	(zie hierboven)
Gedurende periode 3	Mentorgesprek over voortgang met leerling	*Leerling monitoren *Tussenevaluatie doelen periode 3 *Aanscherpen of aanpassen van de doelen	(zie hierboven)
Gedurende periode 3	Portfolio vullen door de leerling	(zie hierboven)	(zie hierboven)
Na PWW 3	Afsluiting schooljaar mentor met leerlingen	*Terugblikken op het schooljaar *Leuke afsluiting met de mentorklas	Idee? Bespreken. Echt een vast en apart moment van maken, een leuke laatste activiteit om een jaar vol intensieve evaluatiemomenten op een ontspannen manier af te kunnen sluiten.

Rol mentorlessen

Inhoud van de mentorlessen wordt meer gericht op het formatief evalueren:

- Wat is formatief evalueren?

Handreiking voor leerlingen bespreken

- Het aanleren van geven en ontvangen van feedback
- Leren plannen in aanloop naar de proefwerkweek toe
- Studievaardigheden
- Leren evalueren
- Tijd voor evaluatiegesprekken met leerlingen
- Bespreken van het plan van aanpak

- …

Rol plan van aanpak

Goede inzet in de 3e periode van schooljaar 2020-2021 om plan van aanpak vrijwillig ter ondersteuning aan leerlingen aan te bieden. Goed met leerlingen het doel en het nut bespreken. Op vrijwillige basis en het plan van aanpak hoeft niet alleen over vakinhoudelijke onderwerpen te gaan. Een leerling mag ook een plan van aanpak maken over studievaardigheden voor een vak, het leren van plannen of over het geven en/of ontvangen van feedback of leren evalueren.

Ideeën informatievoorziening naar ouders

Ouders laten ervaren hoe de cyclus van formatief evalueren binnen een les doorlopen wordt, door bijvoorbeeld alle ouders mee te nemen in een les, waarin de cyclus doorlopen wordt.

- Op vrijwillige basis of 'verplicht'?
- Voor iedereen tegelijk, per leerjaar of per klas/mentorgroep?
- Digitaal of op school?
- In de vorm van een les?
- In de vorm van een soort markt, dat docenten maar ook leerlingen (of docenten ondersteund door leerlingen) zichtbaar maken wat formatief evalueren is
- Ouders maandelijks (na een studiemiddag over formatief evalueren) op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen
- …

Organisatorisch

Maandelijks overleg

Elke maand wordt een overleg met Alexia ingepland. Dit overleg is bedoeld om

- De voortgang te bespreken
- Bijeenkomsten door te spreken of voor te bereiden
- Doelen voor de komende maand te stellen
- Evalueren op afgelopen maand
- …

Ideeën informatievoorziening personeel

Om het personeel tussen de bijeenkomsten door op de hoogte te houden van nieuwe bevindingen, leuke lesideeën, interessante artikelen en praktische tips (voor en door collega's) een aantal ideeën om dit te organiseren:

- Wekelijks een stukje over formatief evalueren in de p-info
- Een Team of Kanaal in Teams waarin ideeën met elkaar gedeeld kunnen worden
- Aan het begin van de werkmiddag op dinsdag in de vergadering nieuwe ontwikkelingen benoemen
- …

Werkgroep

In het schooljaar 2021-2022 zullen er op veel verschillende plekken binnen de school ontwikkelingen op het gebied van formatief evalueren plaatsvinden, zoals:

- Het schrijven van het handboek
- Het organiseren van de 8 bijeenkomsten op de dinsdagmiddag
- Portfolio-mogelijkheden voor leerlingen
- Foutenanalyses invoeren bij summatieve toetsen
- Lijn trekken in het proces van voortgangsgesprekken-leerlingenbesprekingen-oudergesprekken

- Programma ontwikkelen voor tijdens de mentorlessen over het aanleren van geven en ontvangen van feedback voor leerlingen
- Formatief evalueren verder vormgeven binnen de lessen
- Informatievoorziening naar ouders
- Informatievoorziening naar personeel

Een werkgroep van 5 collega's kan input en sturing geven aan deze verschillende ontwikkelingen. De inzet van 10 uur zal bestaan uit 4x per jaar een overleg moment van een uur en 6 'vrije' uren om binnen het gekozen/besproken gebied ontwikkelingen te monitoren, initiëren en evalueren.

Bijlage 3 Overzicht interventies OCW

A. Meer onderwijs bij groepen leerlingen	Voor- en vroegschoolse interventies Uitbreiding onderwijs Zomer- of lentescholen
B. Effectievere inzet van onderwijs	Een-op-een-begeleiding Individuele instructie Instructie in kleine groepen Directe instructie Leren van en met medeleerlingen Feedback Beheersingsgericht leren Technieken voor begrijpend lezen Gesprokentaalinterventies
C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling leerlingen	Interventies gericht op het welbevinden van leerlinge Sportieve activiteiten Cultuureducatie
D. Ontwikkeling executieve functies leerlingen	Metacognitie en zelfregulerend leren Samenwerkend leren
E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning	Klassenverkleining Onderwijsassistenten/instructeurs
F. Faciliteiten en randvoorwaarden	Interventies gericht op faciliteiten en randvoorwaarde Ouderbetrokkenheid Digitale technologie (voor afstandsonderwijs, vo, feed

G. Scholing en deskundigheidsbevordering

H. Project X/Innovatie